

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

22 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski (przewodniczący)

SSN Adam Doliwa (sprawozdawca)

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 22 kwietnia 2026 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 2 czerwca 2022 r., I ACa 419/22,
w sprawie z powództwa B.S. i J.S.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie,

1. oddala skargę kasacyjną;

**2. zasądza od Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz B.S. i J.S.
po 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych kosztów postępowania
kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za
opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia
niniejszego wyroku Bankowi spółce akcyjnej w W. do dnia zapłaty.**

Adam Doliwa
(P.H.)

Marcin Łochowski

Agnieszka Jurkowska-Chocyk

UZASADNIENIE

B.S. i J.S. wniesli o zasądzenie na ich rzecz od Banku spółki akcyjnej w W. łącznie 166 288,27 zł i 53 057,80 CHF, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 20 kwietnia 2021 r. do dnia zapłaty, oraz kosztów procesu.

Wyrokiem z 10 stycznia 2022 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy zasądził od pozwanej na rzecz powodów łącznie 166 288,27 zł i 52 338,63 CHF z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 20 kwietnia 2021 r. do dnia zapłaty (pkt 1); ustalił, że umowa kredytu budowlanego nr [...] z 30 kwietnia 2008 r. zawarta między powodami a Bankiem spółką akcyjną w W. (poprzednikiem prawnym pozwanej) wraz z aneksem nr 1 z 23 września 2008 r. oraz aneksem nr 2 z 28 czerwca 2012 r. jest nieważna (pkt 2); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt 3) i rozstrzygnął o kosztach procesu (pkt 4).

Wyrokiem z 2 czerwca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku sprostował zawarte w *rubrum* zaskarżonego wyroku oznaczenie przedmiotu postępowania w ten sposób, że po słowach: „o zapłatę” wpisał: „i ustalenie” (pkt I); oddalił apelację strony pozwanej (pkt II) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania odwoławczego (pkt III).

Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i przyjął je za własne. Nadto za prawidłową uznał ich subsumcję oraz podzielił ocenę prawną dokonaną przez Sąd pierwszej instancji. Zgodnie z ustaleniami faktycznymi, istotnymi z punktu widzenia rozpoznania skargi kasacyjnej, powodowie 30 kwietnia 2008 r. zawarli z poprzednikiem prawnym pozwanego banku umowę kredytu w walucie obcej – franku szwajcarskim, w oparciu o kurs której miała być dokonywana waloryzacja ich zadłużenia.

Zgodnie z § 1 ust. 1 umowy bank udzielił powodom kredytu w łącznej kwocie 91 237,46 CHF. Kredyt został udzielony na okres od dnia zawarcia umowy do dnia 30 marca 2027 r., z przeznaczeniem na budowę budynku letniskowego parterowego z poddaszem użytkowym na bliżej określonej działce gruntu. Zgodnie z § 37 ust. 2 Regulaminu kredyt podlegać miał spłacie w złotych, przy zastosowaniu kursu sprzedaży waluty obowiązującego w banku w chwili spłaty.

Powód J.S. prowadzi działalność gospodarczą w postaci Szkoły nauki jazdy „S.”. Udzielenie kredytu nie było związane z prowadzeniem tej działalności

gospodarczej, ani nieruchomości, do której odnosił się kredyt nie była przez powodów wykorzystywana na cele działalności gospodarczej.

Kredytobiorcy regularnie dokonywali spłat rat kapitałowo-odsetkowych. W okresie od 30 kwietnia 2008 r. do 1 marca 2021 r. powodowie wpłacili na rzecz pozwanego banku kwoty: 52 338,63 CHF i 166 318,01 zł tytułem rat kapitałowo-odsetkowych. Powodowie ponieśli także inne koszty związane z kredytem, na łączną kwotę 6016,03 zł.

Pismem z 6 kwietnia 2021 r., doręczonym 9 kwietnia 2021 r., powodowie wezwali pozwaną do zapłaty kwoty 160 272,24 zł oraz kwoty 53 057,80 CHF z tytułu nieważności umowy, w nieprzekraczalnym terminie 10 dni od dnia otrzymania wezwania.

Sąd Apelacyjny postanowienia zawarte w umowie stron, związane z indeksacją kredytu oraz ryzykiem kursowym, na podstawie art. 385¹ k.c. ocenił jako abuzywne klauzule umowne. W konsekwencji uznał, że takie postanowienia umowy należy uznać za nieważne. Podkreślił, że nieuczciwe postanowienia indeksacyjne nie powinny być zastępowane innym mechanizmem przeliczeniowym opartym na przepisach k.c. Konsekwencją uznania powyższych postanowień umownych, to jest § 1 ust. 1, § 4 ust. 1 umowy oraz § 37 ust. 1 i 2 oraz § 40 Regulaminu, za abuzywne jest ex lege sankcja braku związania konsumenta niedozwolonym postanowieniem. Jednocześnie 385¹ § 2 k.c. stanowi, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. W ocenie Sądu Apelacyjnego, eliminacja części umowy określającej sposób ustalania kursu waluty obcej, które składają się na klauzulę waloryzacyjną kredytu, wpływa na zmianę głównego przedmiotu umowy. Wyeliminowanie spornej klauzuli nie pozwala na wykonanie umowy bez zasadniczej zmiany jej charakteru umowy, dlatego za niedopuszczalne z prawnego punktu widzenia uznał utrzymywanie mocy wiążącej spornej umowy. W szczególności za nieuprawione uznał Sąd Apelacyjny zastąpienie postanowień niedozwolonych innymi, w szczególności polegającymi na odwołaniu się do kursu walut stosowanego przez NBP. Następnie zważył, czy nieważność czynności prawnej skutkuje obowiązkiem zwrotu świadczenia spełnionego przez powodów wobec pozwanego z tytułu zawartej umowy, co wynika

z art. 405 w zw. z art. 410 § 1 k.c. Oceniał, że bez bezskutecznego postanowienia umowa kredytu nie może wiązać, a konsumentom i kredytodawcy przysługują odrębne roszczenia o zwrot świadczeń pieniężnych spełnionych w wykonaniu tej umowy.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiodła strona pozwana zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt II i III. Skarżąca zarzuciła naruszenie: przepisów prawa procesowego, tj. art. 212 § 2 w zw. z art. 5 w zw. z art. 156 k.p.c. w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (dalej: „dyrektywa 93/13”) w zw. z art. 47 Karty Praw Podstawowych UE; oraz przepisów prawa materialnego, tj.: art. 189 k.p.c.; art. 65 § 1 i 2 w zw. z art. 358¹ § 1 i 2 k.c.; art. 385¹ § 1 k.c. w zw. z art. 111 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (dalej: „pr.bank.”); art. 58 § 1 w zw. z art. 385¹ k.c. w zw. z art. 69 ust. 3 pr.bank. oraz art. 65 k.c. i art. 358 § 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13; art. 481 § 1 w zw. z art. 120 § 1 w zw. z art. 455 w zw. z art. 410 § 2 k.c.

Skarżący bank wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie pkt II i III i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powodowie wnieśli o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanego banku, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu.

W pierwszej kolejności należało odnieść się do zarzutów naruszenia prawa procesowego. Pozbawiona racji jest teza strony skarżącej, jakoby Sąd Apelacyjny dopuścił się zaakceptowania niewyczerpującego pouczenia konsumentów przez Sąd Okręgowy odnośnie do konsekwencji ustalenia nieważności umowy kredytu.

Zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego udzielenie pouczenia na podstawie art. 5 i art. 212 § 2 k.p.c. zależy od oceny i uznania sądu uwiarygodnionego konkretną sytuacją procesową i staje się powinnością sądu tylko w sytuacjach zupełnie wyjątkowych, kiedy zachodzi potrzeba zapobieżenia nierówności podmiotów toczącego się postępowania, a więc wówczas, gdy strona z uwagi na swoją nieporadność i stopień skomplikowania sprawy nie jest w stanie zrozumieć

istoty prowadzonego postępowania i podjąć w związku z tym stosownych czynności procesowych (zob. postanowienia: z 23 marca 2018 r., II CSK 641/17 r.; z 18 lutego 2020 r., II CSK 428/19; z 22 września 2023 r., I CSK 3637/22).

Po pierwsze, podczas rozprawy apelacyjnej pełnomocnik strony pozwanej nie zgłaszał żadnych dodatkowych wniosków. Po drugie, w uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wprost wskazał, że Sąd pierwszej instancji pouczył powodów o skutkach uwzględnienia powództwa w zakresie stwierdzenia nieważności umowy. Nie stwierdził w tym zakresie żadnych uchybień i nieprawidłowości. W konsekwencji Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym skargę kasacyjną uznał podnoszone przez skarżącą zarzuty naruszenia prawa procesowego za bezzasadne.

Odnosząc się z kolei do zarzutów naruszenia licznych przepisów prawa materialnego, należy wskazać, że były to zarzuty na ogół przedstawiane w ostatnich latach przez pozywane banki w tzw. sprawach frankowych, a bezzasadność zdecydowanej większości z nich została już przesądzona w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Zasadniczy zarzut podnoszony przez pozwany bank sprowadzał się do zakwestionowania interesu prawnego powodów, który uzasadniałby dochodzenie przez nich ustalenia nieważności umowy kredytu, oraz do zakwestionowania zaistnienia podstaw upoważniających Sądy *meriti* do stwierdzenia nieważności spornej umowy.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje trafny pogląd, że dopuszczalne jest wystąpienie z żądaniem ustalenia nieistnienia stosunku prawnego kredytu ze względu na nieważność umowy kredytu, nawet jeżeli stronie przysługuje roszczenie o zwrot świadczeń spełnionych na podstawie tej umowy (zob. np. wyroki: z 10 maja 2022 r., II CSKP 163/22; z 20 czerwca 2022 r., II CSKP 701/22; z 6 czerwca 2024 r., II CSKP 1166/22; z 10 marca 2026 r., II CSKP 1129/24). W konsekwencji za nietrafny uznać należało zarzut naruszenia art. 189 k.p.c.

Jak wynika ze stanu faktycznego ustalonego w sprawie, powodowie zawarli z pozwanym bankiem umowę kredytu denominowanego kursem CHF. Według Sądów *meriti* postanowienia dotyczące przeliczenia kwoty kredytu i spłat na CHF są abuzywne, a bez nich umowa nie może funkcjonować, co prowadzi do wniosku o jej

nieważności. Skarżący bank podważał to stanowisko, formułując zarzuty, które, jak wyżej wspomniano, wielokrotnie były już przedmiotem orzeczniczej analizy.

Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym skargę kasacyjną podzieliła poglądy judykatury, w których wielokrotnie wyjaśniono, że określenie wysokości należności obciążającej kredytobiorcę z odwołaniem do tabel kursowych ustalanych jednostronnie przez bank, bez wskazania obiektywnych kryteriów oznaczania kursu waluty, jest nietransparentne, pozostawia pole do arbitralnego działania banku i obciąża kredytobiorcę nieprzewidywalnym ryzykiem, oraz narusza równorzędność stron umowy kredytu (zob. np. wyroki S: z 26 maja 2022 r., II CSKP 650/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 48; z 13 października 2022 r., II CSKP 864/22, OSNC 2023, nr 5, poz. 50). Takie postanowienia umowne, kształtując prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszają jego interesy, są niedozwolone i nie wiążą konsumenta (art. 385¹ k.c.; zob. wyroki SN: z 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22; z 27 maja 2022 r., II CSKP 314/22; z 9 września 2022 r., II CSKP 794/22; z 28 października 2022 r., II CSKP 902/22). Postanowienia te należy uznać za niedozwolone niezależnie od tego, czy swoboda banku w ustaleniu kursu waluty jest pełna, czy też w jakiś sposób ograniczona, np. w razie wprowadzenia możliwych maksymalnych odchyleń od kursu ustalanego z wykorzystaniem obiektywnych kryteriów.

Sąd drugiej instancji prawidłowo, jako niedozwolone, ocenił klauzule przeliczeniowe zawarte w umowie stron, pozwalające pozwanemu bankowi na arbitralne (dowolne) ustalanie kursu walutowego stanowiącego podstawę do określenia wysokości udostępnionej powodowi kwoty kredytu i wysokości poszczególnych rat. Umowa łącząca strony nie limitowała swobody strony pozwanej w ustalaniu kursu waluty, zatem nie tworzyła realnego instrumentu chroniącego powodów przed ryzykiem arbitralności i nadużyć ze strony banku. Odwołanie się w umowie do kursu ustalanego jednostronnie przez bank – bez wskazania zasad jego obliczania – umożliwiałoby mu oddziaływanie na wysokość zadłużenia kredytobiorców.

Należy też zauważyć, że wykładnia art. 385¹ § 1 k.c., w kontekście pojęcia „głównych świadczeń stron”, w aktualnej judykaturze Sądu Najwyższego nie budzi

wątpliwości. Klauzule przeliczeniowe zastrzeżone w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego do waluty obcej określają główne świadczenie kredytobiorcy (zob. m.in. wyroki SN: z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18; z 30 września 2020 r., I CSK 556/18; z 2 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 27 lipca 2021 r., V CSKP 49/21; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 415/22). W orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej podkreśla się również, że za postanowienia umowne mieszczące się w pojęciu głównego przedmiotu umowy w rozumieniu art. 4 ust. 2 dyrektywy 93/13 należy uważać te, które określają podstawowe świadczenia w ramach danej umowy i które z tego względu charakteryzują tę umowę (zob. wyroki TSUE: z 30 kwietnia 2014 r., C-26/13, Árpád Kásler i Hajnalka Káslerné Rábai przeciwko OTP Jelzálogbank Zrt, pkt 49-50; z 26 lutego 2015 r., C-143/13, Bogdan Matei i Ioana Ofelia Matei przeciwko SC Volksbank România SA, pkt 54; z 23 kwietnia 2015 r., C-96/14, Jean-Claude Van Hove przeciwko CNP Assurances SA, pkt 33, i z 20 września 2017 r., C-186/16, Ruxandra Paula Andriciuc i in. przeciwko Banca Românească SA, pkt 35). Za takie uznawane są zarówno klauzule indeksacyjne lub denominacyjne (waloryzacyjne), jak i postanowienia odnoszące się do ustalonego w walucie obcej mechanizmu waloryzacji świadczeń (określane niekiedy jako „klauzule ryzyka walutowego”), które wiążą się z obciążeniem kredytobiorcy (konsumenta) ryzykiem zmiany kursu waluty i związanym z tym ryzykiem zwiększenia kosztu kredytu (zob. wyroki TSUE: z 20 września 2017 r., C-186/16, Andriciuc i in., pkt 37; z 20 września 2018 r., C-51/17, OTP Bank i OTP Faktoring, pkt 68; z 14 marca 2019 r., C-118/17, Dunai, pkt 48; z 3 października 2019 r., C-260/18, Dziubak, pkt 44).

Wobec powyższego zarzuty naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 65 k.c., art. 385¹ § 1 k.c. oraz art. 1 ust. 2 w zw. z art. 4 ust. 1 i 2 i art. 6 ust. 1 i ust. 2 dyrektywy 93/13 w zw. z art. 385¹ § 1 k.c. okazały się bezzasadne.

Konsekwencją stwierdzenia, że dane postanowienie umowne ma charakter niedozwolony w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., jest działająca *ex lege* sankcja bezskuteczności niedozwolonego postanowienia, połączona z przewidzianą w art. 385¹ § 2 k.c. zasadą związania stron umową w pozostałym zakresie (zob. m.in. uchwałę SN z 29 czerwca 2007 r., III CZP 62/07, OSNC 2008, nr 7-8, poz. 87, oraz

uchwałę składu siedmiu sędziów SN z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56, a także m.in. wyroki SN: z 30 maja 2014 r., III CSK 204/13; z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16; z 24 października 2018 r., II CSK 632/17; z 8 lutego 2023 r., II CSKP 978/22). Uznanie bowiem, że postanowienia dotyczące przeliczania kwoty kredytu i uiszczanych spłat na walutę obcą są niedozwolonymi postanowieniami umownymi oznacza, że zgodnie z art. 385¹ § 1 zd. 1 k.c. nie wiążą one kredytobiorców. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyjaśnił, że art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób, iż warunek umowny uznany za nieuczciwy należy co do zasady uznać za nigdy nieistniejący, tak, by nie wywoływał on skutków wobec konsumenta. W związku z tym sądowe stwierdzenie nieuczciwego charakteru takiego warunku powinno mieć z reguły skutek w postaci „przywrócenia” sytuacji prawnej i faktycznej konsumenta, w jakiej znajdowałby się on bez tego warunku [zob. wyrok TSUE z 21 grudnia 2016 r., C-154/15, C-307/15 i C-308/15, Francisco Gutiérrez Naranjo i Ana María Palacios Martínez przeciwko Cajasur Banco i Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA (BBVA), pkt 61-62].

Przede wszystkim jednak Sąd Najwyższy w uchwale składu całej Izby Cywilnej z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22 (OSNC 2024, nr 12, poz. 118), ugruntował dotychczasową linię orzeczniczą i przyjął (w materii objętej sporem w niniejszej sprawie), że:

1. W razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów.

2. W razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie.

3. Jeżeli w wykonaniu umowy kredytu, która nie wiąże z powodu niedozwolonego charakteru jej postanowień, bank wypłacił kredytobiorcy całość lub część kwoty kredytu, a kredytobiorca dokonywał spłat kredytu, powstają samodzielne roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia na rzecz każdej ze stron.

Należy wskazać, że odstąpienie od zasady prawnej, a taki status ma uchwała całego skład Izby Sądu Najwyższego, jest możliwe tylko przez wydanie kolejnej uchwały w analogicznym składzie (art. 88 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym).

W związku z powyższym nie był również uzasadniony zarzut skargi wskazujący na możliwość wypełnienia luki w umowie, powstałej na skutek usunięcia z niej klauzuli przeliczeniowej (art. 385¹ § 1 k.c.), przez odwołanie się do mechanizmu ustalania kursu walutowego przewidzianego w art. 358 § 2 k.c., tj. przyjęcia na potrzeby wyliczeń średniego kursu franka szwajcarskiego w NBP. W kwestii ewentualnego stosowania przepisów prawa krajowego o charakterze dyspozytywnym, w celu zastąpienia wyeliminowanych z umowy postanowień abuzywnych, należy odwołać się do zacytowanego powyżej punktu 1 uchwały z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22. W tym kontekście zasadne jest również wskazanie na wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 26 marca 2019 r., C-70/17, Abanca Corporación Bancaria SA przeciwko Albertowi Garcíi Salamance Santosowi i Bankia SA przeciwko Alfonsowi Antoniowi Lau Mendozie i Verónice Yulianie Rodríguez Ramírez, w którym wykluczono, aby sąd krajowy mógł zmieniać treść nieuczciwych warunków zawartych w umowach (pkt 54). Oznacza to, że nieuprawnione jest zastąpienie przez sąd postanowień niedozwolonych innymi, gdyż prowadziłoby to w istocie do zmiany treści łączącej strony umowy. Możliwość takiej zmiany umowy przez sąd stoi w sprzeczności z celami prewencyjnymi dyrektywy 93/13, gdyż przedsiębiorcy wiedzieliby, że nawet w razie zastosowania klauzuli niedozwolonej umowa zostanie skorygowana przez sąd w sposób możliwie najpełniej odpowiadający ich woli, a jednocześnie dopuszczalny w świetle przepisów o niedozwolonych postanowieniach umownych (zob. też wyrok TSUE z 29 kwietnia 2021 r., C-19/20, I.W. i R.W. przeciwko Bankowi B. S.A., pkt 68). W związku z tym należy stwierdzić, że nie jest dopuszczalne zastosowanie przepisów o charakterze dyspozytywnym w celu zastąpienia wyeliminowanych z umowy postanowień abuzywnych.

Warto podkreślić, że wyeliminowanie abuzywnych klauzul przeliczeniowych nie prowadzi do utrzymania w mocy umowy kredytu indeksowanego kursem CHF, jako kredytu złotowego, oprocentowanego według stawki LIBOR (zob. np. wyroki SN:

z 17 marca 2022 r., II CSKP 474/22; z 13 kwietnia 2022 r., II CSKP 15/22; z 26 kwietnia 2022 r., II CSKP 550/22; z 10 maja 2022 r., II CSKP 694/22; z 20 maja 2022 r., II CSKP 796/22; z 26 stycznia 2023 r., II CSKP 875/22; z 30 maja 2023 r., II CSKP 1536/22; z 22 czerwca 2023 r., II CSKP 1484/22; por. jednak odmiennie wyroki SN: z 26 maja 2022 r., II CSKP 650/22; z 1 czerwca 2022 r., II CSKP 364/22; z 18 sierpnia 2022 r., II CSKP 387/22; z 28 września 2022 r., II CSKP 412/22; z 23 listopada 2022 r., II CSKP 923/22; z 26 stycznia 2023 r., II CSKP 272/22).

Za nietrafny należało także uznać zarzut dotyczący początkowej daty naliczania roszczenia odsetkowego. Jak już bowiem zauważono w orzecnictwie, roszczenia z tytułu nienależnego świadczenia mają charakter bezterminowy, zaś termin wykonania zobowiązania z tego tytułu wyznacza się na podstawie art. 455 k.c.; konsekwentnie świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu do zapłaty skierowanym przez zubożonego do wzbogaconego.

Data wymagalności roszczenia konsumenta przeciwko przedsiębiorcy nie powinna być uzależniona od złożenia oświadczenia konsumenta w toku postępowania sądowego co do utrzymania umowy w mocy. O wymagalności świadczenia o zwrot nienależycie spełnionych świadczeń, w przypadku powołania się na nieważność umowy, decyduje wezwanie do zapłaty (art. 481 § 1 w zw. z art. 455 k.c.), gdyż świadczenie to jest uznawane za świadczenie o charakterze bezterminowym (zob. wyrok SN z 17 grudnia 2025 r., II CSKP 139/23).

Nie ulegało wątpliwości, iż powodowie pismem z 6 kwietnia 2021 r., doręczonym 9 kwietnia 2021 r., wezwali bank do zapłaty należności w terminie 10 dni od dnia doręczenia wezwania. Tym samym Sądy *meriti* prawidłowo określiły początkową datę naliczania roszczenia odsetkowego.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., oddalił skargę kasacyjną. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Adam Doliwa

Marcin Łochowski

Agnieszka Jurkowska-Chocyk

(P.H.)

[a.]